

Kobæk Vig

En af de mange smukke udsigter over Esrum Sø, her ved Kobæk Vig.

Esrum Sø

Idyl ved bredden af Esrum Sø.

Esrum Sø

Udsigt over søen med Gribskov i baggrunden.

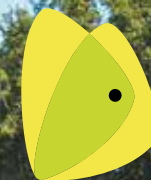
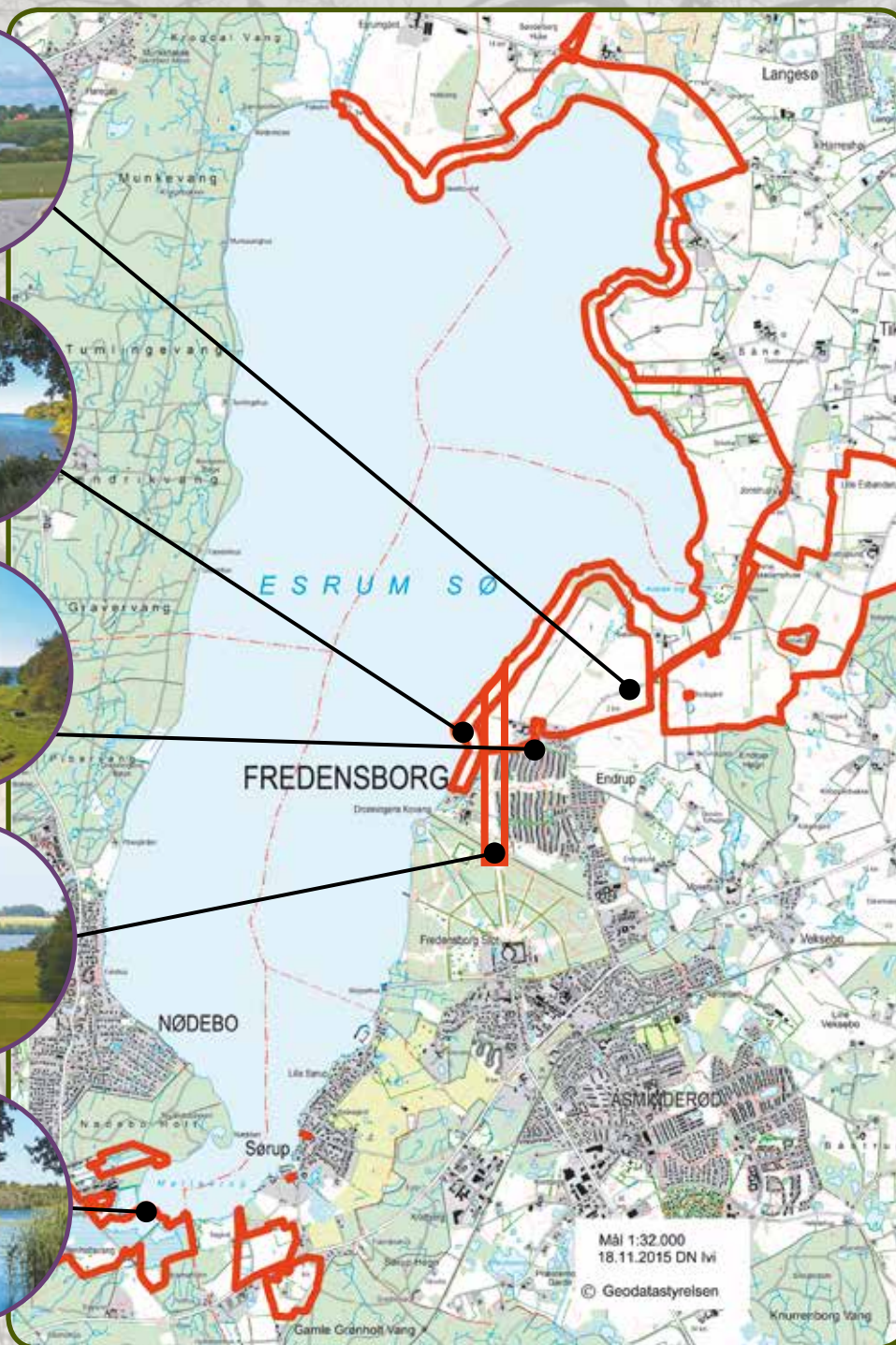
Udsigt fra Slotsparken

Fredningen sikrer, at der er udsigt til Esrum Sø fra slotsparken.

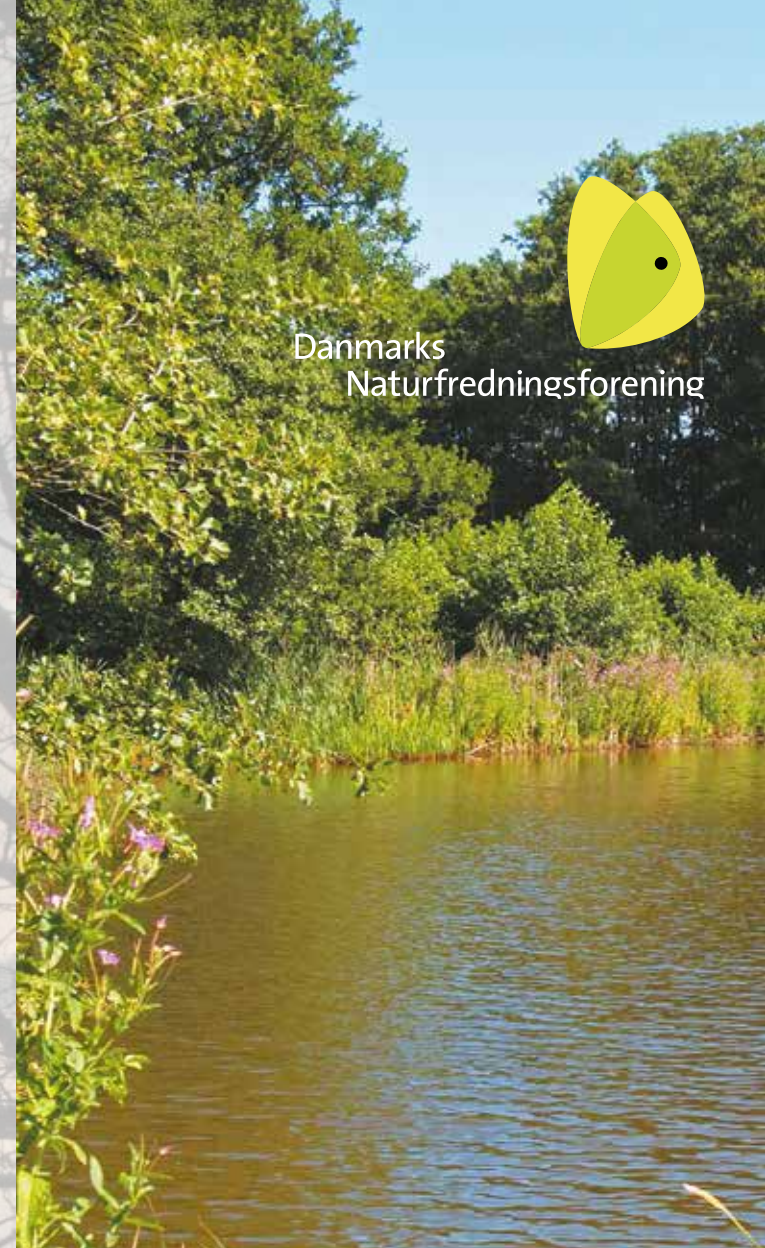

Møllekrogen

En spændende fuglelokalitet. Træerne i baggrunden rummer en skarvkoloni.

Danmarks
Naturfredningsforening

Esrum Sø
FREDNINGERNE

FREDNINGERNE OMKRING ESRUM SØ

Fredningerne omfatter det storbakkede landskab øst for Esrum Sø og de enestående udsigter herfra ud over søen med Gribskov som baggrund.

Om søen

Esrum Sø er Danmarks tredjestørste sø. Med en gennemsnitsdybde på ikke mindre end 13,5 meter er det samtidig vores mest vandrige sø med 230 millioner kubikmeter vand. Søen er udpeget som Natura 2000-område – et område, der nyder særlig beskyttelse – fordi den er en naturligt næringsrig sø med kalkholdigt vand og med kransnålalger og store vandaks-arter.

Landskabets historie

Mod vest – på Gribskov-siden – ligger de store randmorænebakker, der for omkring 20.000 år siden blev skubbet op af istidens gletsjere. Landskabet øst for søen er også formet under istiden. Det er storbakket og med mange dødishuller, der fortæller, at større og mindre blokke af is blev liggende tilbage i mange år, efter at den aktive gletsjerfront var smeltet tilbage. Ikke mindst de mange udsigter ud over Esrum Sø med Gribskov som baggrund giver landskabet dets særlige kvalitet. Det er netop dette, der har ført til, at betydelige dele af området er blevet fredet gennem de seneste 80 år.

Fredningerne i området

Sydligst i Esrum Sø ligger Møllekrogen, navngivet efter den gamle vandmølle ved Stenholt. Området huser en skarvkoloni, mange andre ynglefugle, bl.a. toppet lappe-dykker og store flokke af overvintrende andefugle. Fra et fugletårn er der en fin udsigt over det værdifulde naturområde.

Midtvejs mellem Møllekrogen og Sørup er der to ældre fredninger, der skulle sikre udsigten over søen fra Hillerød-vejen. Men i dag er udsigten væk, skjult bag træer.

Bortset fra to små fredninger i Sørup – den ene omkring den idylliske Sørup Havn samt et lille fredet areal neden for arkitekt Jørn Utzons Bakkehusene – skal vi nord for Fredensborg Slotspark for at finde endnu en fredning. Det er Dronningens Kovang, hvor fredningen sikrer udsigten fra Fredensborg Slot ned gennem Brede Allé til Esrum Sø. Området har fået navn efter enkedronning Juliane Marie, der i 1779 ved et mageskifte fik overdraget arealet nord for slotshaven ”saavel til Mejeri ved Fredensborg Slot som til udsigtens Forbedring ved Slottet”. Fredningen – i nutidens forstand – blev dog først gennemført i 1935.

Herfra og til kommunegrænsen og videre nordpå i Helsingør Kommune er søbredden fredet i et bælte af varierende bredde. Også fredningsbestemmelserne varierer. De er mest restriktive inden for en afstand af 100 meter fra søen. Noget usædvanligt var det en forhenværende formand for Fredningsnævnet, dommer A.P. Larsen, der i 1943 tog initiativ til fredningen for ”at beskytte udsigten over søen og bevare de særlige skønhedsværdier, der har betydning for landskabet omkring søen”.

Nordligst i Fredensborg Kommune løber Kobækken ud i Kobæk Vig omgivet af eng og mose.

Sådan kommer du ned til Esrum Sø

Det er kun få steder, man har mulighed for at færdes langs østbredden af Esrum Sø. Lettest kommer man ned til søen ved Møllekrogen, hvor en sti fører fra Stenholt Mølle til fugletårnet, ved havnene i Sørup og Fredensborg samt i Slotsparken. Også lige syd for Endrup landsby er det muligt at komme ned til søbredden. I øvrigt er man henvist til de ofte stærkt befærdede kommunale veje, hvis man vil opleve landskabet. En sti langs øst-siden af søen fra Fredensborg til Esrum er indtil videre stillet i bero.

Danmarks
Naturfredningsforening

Produceret af

Danmarks Naturfredningsforening, Fredensborg afd.
i samarbejde med Fredensborg Kommune
Layout: Jakob Andresen, DN. 2015

Kontakt

fredensborg@dn.dk
www.dn.dk/fredensborg